

Akt nr:

P-E1a-1585

AU\$P-E1a-1585

98. 341

2157/35

O 1*0212
P 3*1585
DIARIE Nr 12678
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
17 JUN. 1935

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Maj:t den 5 april 1935 för
torrläggning av mark till hemmanen Torp Yttre, Hagen Nedra och Gate-
gård i Hjärtums socken av

_____ GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN _____

under föreskrift, att understödstagare skall vara skyldig underkasta sig den granskning från
Riksdagens revisorers sida rörande statsunderstödet användning, som Kungl. Maj:t kan
komma att föreskriva, beviljat dels ett *lån* av ettusenettundra (1.100)

kronor att utgå från *statens avdikningslånefond*
och dels ett *statsbidrag* utan återbetalningsskyldighet av ettusenettundratjugo
(1.120)

kronor att utgå från *statens avdikningsanslag*,
ävensom fastställt en av *statens lantbruksingenjör C.B. Carlson*
vid syneförrättning år 1933 upprättad arbetsplan med därtill hörande kostnadsförslag,
h~~av~~ undertecknad~~e~~, som av vederbörande intressenter utsetts till styrelse ~~förtroende~~
~~men~~ för företaget, _____ med

Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, avslutat följande kontrakt,
varigenom ~~jag~~ ^{vi} för egen del samt å vederbörande intressenters i företaget vägnar åtag~~a~~
och förbind~~a~~ ^{oss} ~~mig~~:

- 1:o) att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t fast-
ställda arbetsplanen med de eventuella ändringar däri, varom vederbörande myndighet må
efter framställning besluta,
att fullborda arbetet till den 1 september 1936,
att vid företagets utförande iakttaga de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t eller Lantbruks-
styrelsen må hava meddelats,
att bestrida vad utöver beviljade statsmedel kan erfordras för företagets fullbordande,

att gälda vederbörande förrättningsman tillkommande gottgörelse enligt taxa även i fråga om av Lantbruksstyrelsen beordrad avsyning av företaget,

att, när sådant av Lantbruksstyrelsen påfordras, förete behörigen verifierade räkenskaper för företaget ävensom att, därest det skulle visa sig, att torrlägningskostnad, varför statsmedel beviljats, beräknats till högre belopp än den verkliga kostnaden, vidkännas motsvarande minskning av lånet och statsbidraget;

att underhålla det utförda arbetet intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats, samt

att vid arbetets utförande ävensom i fråga om underhållsskyldighetens fullgörande underkasta ^{oss} ~~sig~~ Lantbruksstyrelsens inseende och kontroll;

2:o) att för tjänsteman, som av Lantbruksstyrelsen eller Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen förordnas att verkställa besiktning eller avsyning av arbetet eller inspektion av underhållsarbetet, tillhandahålla den för företaget fastställda arbetsplanen med därtill hörande handlingar och ritningar;

3:o) att i händelse avvikelse utan därtill i vederbörlig ordning erhållet tillstånd skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke blivit fullbordat inom därför bestämd tid och Lantbruksstyrelsen ej heller meddelat anstånd med dess utförande, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit ställd för till Statskontoret avgiven skuldförbindelse angående lånets återbetalning, icke vidare nöjaktig, och ny säkerhet, som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Kungl. Maj:t att inställa all vidare utbetalning av statsmedel samt att återfordra vad därav uppburits, beträffande lånet dock endast därest icke beslut om detsammes återbetalning och fördelning blivit meddelat, att inom viss angiven tid på en gång eller efter hand inbetalas till Statskontoret, ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel erlagga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker;

4:o) att ifråga om tid för lyftande av statsmedlen i mån av arbetets fortgång låta gälla vad Lantbruksstyrelsen därutinnan bestämmer; och skall, därest icke Kungl. Maj:t med avseende å särskilda förhållanden prövar skäligt annorlunda förordna, någon del av statsmedlen innestå i Statskontoret, intill dess arbetet blivit vederbörligen avsynat och av Lantbruksstyrelsen godkänt;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt för förvaring i Lantbruksstyrelsens arkiv till Styrelsen överlämna bestyrkt avskrift och kopia av de till den fastställda arbetsplanen hörande handlingar och ritningar, ävensom att, innan sista delen av statsmedlen lyftes, till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning över sådan avvikelse från den fastställda planen, vartill vederbörligt tillstånd meddelats;

6:o) att bestrida eller gottgöra alla kostnader av vad beskaffenhet de vara må, som i följd av erhållna statsmedel föranledas för Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom, därest mot kontraktet brytes, för återbäring av lyftade statsmedel jämte därå upplupen ränta, ställa sådan säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes;

8:o) att till Statskontoret avgiva med behörig borgen eller annan säkerhet försedd skuldförbindelse angående lånets återbetalning; samt

9:o) att fullgöra de övriga åtaganden, som enligt gällande författningar i ämnet åligga mottagare av ifrågavarande statsmedel.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Torp yttre den 6 juni 1935.
Johan Nyman ägare till ars Torp yttre 5.3
Artid Olsson, del- " i 3/8 mtl. Hagen Nedre 1.2
Oskar Andersson ägare till 1/4 mtl. Tomten

Att Johan Nyman i Torp Yttre, Artid Olsson i
Hagen Nedre samt Oskar Andersson i Tomten

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga:

Fedor Andersson

Emelia Andersson

Adress Hjärtum

Adress Hjärtum

Med stöd av Kungl. brevet den 5 april
1935 antager Kungl. Lantbruksstyrelsen,
å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta
kontrakt.

Stockholm den 9 juli 1935.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Ljahnar Forsman.

Vederbörandes uppmärksamhet fästes å bestämmelserna i 13 kap. 17 § vattenlagen, vari stadgas att, därest det framtida underhållet försummas, Konungens Befallningshavande eller annan myndighet Konungen bestämmer äger själv bota bristen på den försumliges bekostnad.

inkom den
2 JAN. 1935
till
Vattenhyggenes Vattenämnesråd

Inv. 3545

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturatekniska byrås arkiv

0 2-0660

P 3-1585

Vattenavlopp
genom ägor hörande till hemmanen
TORP YTTRE, HAGEN NEDRA och GATEGÅRD
i Hjärtums socken,
Göteborgs och Bohus län.
1933.

Till akten hör: 25 skrivna sidor och

2 blad ritningar.

1.
Protokoll vid syneförrättning i fråga
om vattenarloop för ^{Torp Yttre} torrläggning av
mark hörande till hemmanen Hagen
nedra ^{och} Gategård ~~och Torp Yttre~~ i Hjär-
tums socken, Göteborgs och Bohus län

31

Den 6 december 1933 i Torp Yttre.

Närvarande: landbruksingenjören C. B. Carlsson
förrättningsman.

Bror Hagman i Hjärtums och

Rits Olsson i Törresröd, godsmän;

Johan Nyman, ägare till lägenheten Torp Yttre 5³,
tillhörde till företaget samt

Maria Olsson i Hagen Nedra såsom medlem,
enligt fullmakt, för:

Carl Olsson och Astrid Olsson } ägare till $\frac{3}{8}$ uet Hagen Nedra;

Torsten Andersson, delägare i $\frac{1}{6}$ uet Gategård
jämväl såsom medlem, enligt fullmakt, för

Kristina Andersson, delägare i $\frac{1}{6}$ uet Gategård
och för Karin Nilsson

" Roland Andersson

" Eugén Andersson

" Ada Andersson samt

" Märta Andersson

Alf Olsson, ägare till $\frac{1}{3}$ uet Gategård

32.

Efter inställda förundersökningars upp-
rättade profil- och ^{skärnings-} ~~profil~~ ritningar över den

arlopssträckor, om vare förstering var fråga.
 samt iinibacta äro den vattenbesirade mar-
 ken utmed samma sträckor förstaddas.

Löfanden förblände nu att han äskade
 arloppet indigt och fördjupat i sådant ut-
 sträckning att trygghet med önskan-
 ning för samt möjlighet till ändamåls-
 enlig förbättring av fälten till hans fast-
 ighet kunde enas samt att ägare till de
 fastigheterna i Hagen Nedra, Gategärdet och Pöpp-
 Ytte, vilkas mark kunde röra vägen genom
 nämnda arbeten, måtte förpliktas deltaga i
 kostnaderna.

Maria Olsson i Hagen Nedra förväntade att
 sträckan utmed Hagens ägor varit försevärd
 för uppgärning för fyra år sedan samt att
 marken utmed denna sträckor för åtta à tio
 år tillbakas utlagts till betesmark, och först-
 förande me avses att användas härtill.
 Då givet är dessa omständigheter me-
 nade emellertid att en ytterligare förstering
 av arloppet icke kunde lådas Hagen Ne-
 ra något stort gagn om än vidvakt hållades
 hade sin betydelse.

Torsten Andersson i Gategärdet var av
 den uppfattningen att förslaget måste bli.

va till arrenda lämnad för marken till den fastighet han representerade men önskade icke vara med om företaget. Däremot Post. naden närstege denna lämnad.

Albert Olsson i Gategården förväntade att marken till hans fastighet utgjordes av betes- och skogsmark till den del, den var belägen utmed orloppet i fråga, samt att han för närvarande icke hade för avsikt att tillgodogöra sig marken för annat ändamål. Han hade därför inget nämnvärt intresse för orloppets upprätt- ning och inget färd på att förhålla sig med folkanden.

Mark till orloppets inrättning utfördes sig för närvarande skägare och ombud att upplåta utan anspråk på ersättning. För inrätt- ningen behöfvades massornas uppläggade menades däremot ersättning bör beaktas och utgivas.

Skog och mark blevo föremål för be- siktning och marken gämnad för under- sökning och uppskattning. Under tiden härför tillstadeskom John Karlsson i Kärtna Låda och uppger sig vara förmyndare för delägare i Albin Anderssons skogsbruk i Gategården samt även god man för utrikes inbördes delägare i samma skogsbruk. Någon

från Torsten Andersson i denna egenskap av
delägare och ombud för delägare i nämnda
streckens avvikande mening i vad som förse-
rit utspades icke från Karlsons sida.

§ 2.

Efter slutförd undersökning varit förslag
till arloppets förtöring uppgjort under förtör-
sättning (jämväl) att sträckan över Albert Olo-
sons fastighet kom till upptagande, emär när
den utmed denna sträcker var för sin förtör-
ning ^{än} beroende av arbetena i arloppet nedan
för nämnda fastighet. Båtnaden för marken
utmed hela den sålunda till förtöring projekte-
rade sträckan varit ämbelades uträknad liksom
och kostnaden för arbetena med denna förtöring
beräknad. Vid jämförelse av förhållandet mel-
lan kostnaden för den sträckan utmed och nedan
för sökaunders fastighet och båtnaden för mar-
ken invid denna sträcka med förhållandet
mellan kostnaden för sträckan över Albert Olo-
sons fastighet och båtnaden för marken utmed den-
na sträcka ådagalades att företaget utsträck-
ning över ägarna till sist nämnda fastighet
komme att medföra en ökad kostnad för tar-
läggning av marken till sökaunders fastighet
och till dess, vilket hade sina ägor voro bläy-
na invid sökaunders på andra sidan om arloppet.

allad detta resultat för ögonen syntes företaget
 böra begränsas till sträckan från fallbrottet
 vid vägen över arloppet ä ägor till Hagen Nedra
 upp till gränsen mellan fastigheterna i Torp Östra
 med resolution till det befintliga arloppet vid
 en punkt c:a 60 meter ovanför nämnda gräns.
 Något deltagande från ägarne till fastigheterna
 ovanför gränsen ifråga för annan mark än den,
 som låg omedelbart intill sökaudens och denna
 motliggande fastighet och kunde direkt avrätt-
 nas till det förstörda arloppet, fattes inte läng-
 re i fråga.

§ 3.

Efter sålunda verkställd utredning varit ut-
 låtande i ärendet meddelat.

Att förrara företaget röande handligar och ut-
 ringas utögs sökaudens Johan Nyman i Torp Östra
 för Hjärtum.

Att samme Nyman uppdrogs att i försam-
 lings ordning kalla delägarna till sammankom-
 st för val av styrelse för företaget, varefter
 förutläggningen förklarades avslutad.

Day som ovan

W. Carlsson

Börar Nyman

Frits Nilsson

6.
Kungl. Maj:ts Befallningshavande

i

Göteborgs och Bohus län.

Landskansliet.

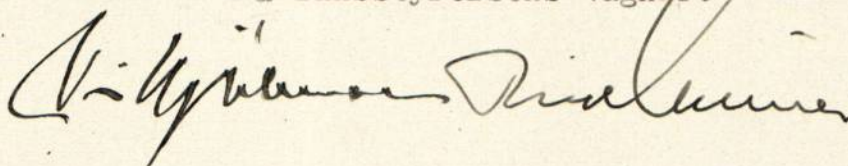
N:r 20 V.D.
1931.

Resolution.

Översändes till lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns norra del, som förordnas att i laga ordning verkställa i bilagda handling omförmäld förrättning; skolande bevis om detta förordnandes emottagande skyndsamt hit insändas.

An Göteborg, i landskansliet, den 29 juni 1931.

På länsstyrelsens vägnar:

Lantbruksingenjören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG.

Inkom
den 27 JUN 1931 till
Landskapsnämnden, Göteborg.

Till Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län.

Mig tillställd ansökan om förordnande för behörig
förrättningsman att verkställa syn å avloppsdike genom
ägor till hemmanen Hagen, Gatugård och Torp i Hjärtums
socken överlämnas med förmälan att omständigheterna
icke synas påfordra att sökandens ställersäkerhet för
förrättningskostnaderna. Göteborg den 26 juni 1931.

W. Larsson

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Göteborgs och Bohus län,
G ö t e b o r g.

Undertecknad anhåller härmed vördsamt om förordnande för behörig förrättningsman att jämlikt bestämmelserna i 10 kap. vattenlagen verkställa syn för upptagande av avloppsdike genom och från vattenbesvärade ägor hörande till hemmanen Hagen, Gatugård och Torp i Hjärtum socken av Göteborgs och Bohus län.

Torp pr Hjärtum den 8 juni 1931.

Johan Nyman ägare till Torp Yttre

Förutom förenämnda fastighet förmenas företaget beröra mark hörande till:

3/8 mtl Hagen Nedre med ägare Karl och Astrid Olsson

Gatugård " " Kristina Andersson

3/8 " Gatugård " " Albert Olsson

Torp " " Henning Andersson

Kungörelse.

I avseende å företag med ändamål att medelst vidgning och fördjupning av vattenavlopp bereda torrläggning av mark hörande till hemmanen Nedre, Hagen, Gategården och Torp Yttre i Hjärtums socken handlägges syneför rättning jämlikt 10 kap. vattenlagen vid sammanträde hos lantbrukaren Johan Nyman i Torp Yttre onsdagen den 6 december 1933 kl. 10 f.m., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan. Göteborg den 14 november 1933.

W. Karlsson
Lantbruksingeniör.

Kungörelsen utsänd till Pastorsämbetet i Hjärtums församling den 14 november samt införd i Handelstidningens Veckoblad den 21 november, varjämte underrättelse om tid och plats för sammanträdet avlämnats å posten den 20 november 1933 till:

Lantbrukaren Karl Olsson,	Hagen Nedre,	<u>Hjärtum.</u>
Fr. Astrid Olsson,	" "	"
Fru Kristina Andersson,	Gategården,	"
Fru Anna Gustavsson,	"	"
Fru Karin Nilsson,	Arendal,	<u>Göteborg.</u>
Herr Roland Andersson,	Lorensberg,	"
Fr. Ingrid Andersson,	Engelbrektsgatan 37,	"
Fr. Ada Andersson,	Södra Allégatan 2 a.	"
Herr Torsten Andersson,	Gategården,	<u>Hjärtum.</u>
Herr Johan Andersson,	Sollum,	"
Lantbrukaren Albert Olsson,	Gategården,	"
" Henning Andersson,	Torp Yttre,	"
Herr Karl Nyman,	" "	"

samt den 25 november till Ada Andersson, Gategården, Hjärtum

betygar:

W. Karlsson

Fullmakt för Antefru Maria Olsson att
vid detta sammanträde utföra vår talan och
gillar vi vad ombudet dervid gör och låter.

Hagen. Härstern 6/12 33

Bevittnas:

Med Justefram
Hagen
Nikolina Gustafsson
Hagen

Carl Olsson, Arvid Ohlsson,
ägare af $\frac{3}{8}$ mtl. Hagen, nedra.

Min son Torsten Andersson befull-
 maktiges härigenom av den 6 ds vid
 synförrättning angående vidgning och
 fördjupning av vattenavlopp min ka-
 lan föra och min rätt beraka
 samt ävenledes ~~den~~ mitt ställe beraka
 de mina barns rätt, vilka den 1 den-
 nes bärnat mig fullmakt härill.

Gatögården, Hjörten den 5 dec 1933
 Kristina Tinderman

Bevittnas av: Ruth Olsson
 Albert Olsson

Fullmakt

Fru Kristina Andersson medges
härmed rätt att å synföraktning
vid sammankade den 6. dec 1933 föra
vår talan.

Göteborg den 1. dec. 1933

Karin Nilsson Roland Andersson
Ingrid Andersson - Ida Andersson.
Marta Andersson.

Intygas. härmed.

Emil Frestadsson Gösta Hansson.

Utlåtande

ifråga om vattenavlopp för tomläggning av mark
hörande till hemmanen ^{Torp Öftr.} Hagen Nedre, ~~Lategården~~
~~och Torp Öftr.~~ i Hjärtums socken, Göteborgs och
Bohus län.

Vattenavloppet ifråga, en mindre bäck, rinnes
fram i sydöstlig riktning genom ägorna till före-
nämnda hemman och vidare i samma riktning till
Göta älv med utfall i denna omkring 1,5 kilome-
ter norr om Hjärtums kyrka. Avloppet hör alltså
till Väners - Göta älvs vattensystem nr 108, sektion
2 huvudäven.

Vid utträdet ur det av vatten besvärade om-
rådet är i bäcken ett fallbrätt å ägorna till Hagen
nedre, vid vilket stup arbetas med dess förstoring,
som tarvas för att möjliggöra en ändamålsenlig
tomläggning av marken till röskande fastighet, måste
begränsas. Det område, från vilket vatten tillrinne
avloppet vid denna punkt, utgör omkring 4- kv-
dratkilometer, och kan tillrinningen vid flödestill-
fälden skattas till 1.0 kubm. och medelvattenmäng-
den till 0.06 kubm. i sekunden, varande med en
avrinning av 250 resp. 15 liter i sekunden från
varje kvadratkilometer av området i medeltal.

Med beaktande av dessa avrinningsstal, av förekommande lutningsförhållanden och jordarter samt av vätkundens krav på tilläggning av marken till hans fastighet har förslag till avloppets vidgning och fördjupning uppgjorts. Detta förslag innebär en bottenlutning av minst $1:1000$, en bottenbredd av 0.50 m. och en släntlutning av $1:1.5$ samt ett efter inträde medelvattnstånd och tilläggningsbehovet avpassat djup. I ett efter detta förslag förstärkt avlopp har flodvattnemängden beräknats kunna avrinna vid vattendjup icke överstigande 0.9 m. och medelvattnemängden vid vattendjup mellan 0.25 och 0.20 meter. Detta sistnämnda vattstånd medger en täckdikning av fältet utmed avloppet till minst 1.1 ^(± 1.2) meters djup.

Bron för vägen över avloppet vid stupets början i ägar till Hagen Nedre utgör i befintligt skick intet hinder ^{av betydelse} för vattenavledningen i planerad omfattning.

Den över avdikningsområdet upprättade nivåkartan är avloppets läge utmärkt med träns jämntlöpande röda linjer samt betecknat: begynnelsepunkten med A och slutpunkten med B.

Den mark, som i tilläggningshänseende sökes bäddad genom avloppets förstärkning har uppskattats i den ordning, som stadgas i 10 kap. 60 § vatten-

lagen och resultatet av denna uppskattning införes
i en detta utlåtande bifogad längd, vilken upptages
markens värde såväl före som efter företaget som
och dess bätnadsvärde. Skäl till hänförelse av
marken till särskilda avdelningar för jämföring
av deltagandet i kostnaden för företaget finnas
ej utan här varje ägare till fastighet, till vilken
här mark, som röres bätnad genom företaget, att
deltaga i kostnaden för detta i förhållande till
värdet av bätnaden, sådan denna uträknats i
förenämnda längd. I denna längd finnes
deltagnings skyldigheten enligt nämnda grund
jämnat uttryckt medelst procenttal.

Till kostnad för företaget räknas reaktiverings-
kostnad samt ersättning för ~~markupplåtelse och~~
intrång.

För upplåtelse av mark till anläggning vid grävning
gäldas ^{ingen} ersättning ~~med belopp, som uträknats~~ ^{vidare fastslås beloppet utifrån}
~~upplåtelse mark för nämnda ändamål utan anspråk~~
~~och för företaget av den härför i anspråk~~
~~tagna marken~~ För intrång genom reaktiverings-
massornas uppläggande ges ersättning med att
såsom skäligen ansett belopp av 0.30 kronor för
varje till uppreaktivering kommande kubikme-
ter jord, ^{och sten} som upplägges på mark, härdad såsom
åker och med 0.20 kronor pr. kubm. för upplägg-

ning på annan mark. De efter dessa grunder uträknade ersättningsbeloppen äro införda i en särskild längd, bifogad detta utlåtande och tillgodaräknas delägarna vid kostnadernas slutliga fördelning.

Styift, varom förordas i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga femton kronor och skall förtys ej erläggas.

Kostnaden för synföreläggningen gäldas av delägarna i förhållande till deras andel i kostnaden för företaget men förskjutes, om så erfordras, av röskan.

Beläggande underhållet av avloppet bestrides detta efter samma grund, som ovan bestämts för deltagandet i kostnaden för avloppets förstoring.

I fråga om företaget bestämmes jämlikt 10:62 vattenlagen.

att företaget, innefattande vidgning och fördjupning av avloppsrännan A-B, skall utföras i överensstämmelse med det förslag, varom avhandlas i detta utlåtande;

att upproskad jord och sten samt upptagna stubbar och trär skall läggas minst en meter från avlop-

gets kanter och med en lutning mot dessa icke skarpar än 1:1;

att öppningar med lutning 1:1 anordnas i upplagda jordsträngar vid svackor i markytan och i öfrigt på minst var 40:de meter, på det att dagvattnet från angränsande terräng må fritt kunna nedrinna i avloppet;

att tillståndande diken ej igenfyllas med jord eller sten;

att till äventyrs inträffande ras oförlovt och hjälps och nödiga förstärkningsåtgärder vidtagas, där sådana påfordras;

att där avloppet framgår i eller utmed ägogräns, upptagandet sker på sätt att avloppets mittlinje sammanfaller med ägogränsen och uppläggningarna förriktas åt den sida, varifrån jorden tagits;

att arbetena böja överlämnas till utförande åt därför skickad person, med vilken kontrakt om utförandet enligt bestämmelserna i detta utlåtande böja upprättas;

att vid framtida rensningar samma förfaringsätt böja vinna tillämpning;

att arbetena må begynda omedelbart efter det detta utlåtande vunnit laga kraft samt böja vara dragta till slut senast vid 1935 års

utgång och efter färdigställandet avses av lant-
bruksingenjör; samt att schaktningsmaskinerna föra
vara underförda senast före, är efter det vatten-
avledningsarbetena fullbordats., därvid var och en
fastighetsträgar för bestförelse på egen mark
samt att överkan genom betande kreator erhål-
les av vederbörlige fastighetsträgar på hans be-
kostnad.

Därest talen mot försättningsen eller detta
utlåtande finnes påkallad, må denna talan
föras vid Västerbyggs Vattenutskott, till vil-
ken bevisas för att kennea under prövning
skola vara ingivna inom sextio dagar från
nederbörons dag.

Torp Yttre den 6 december 1933.
W. Carlsson. Bror Hagman Erik Thörn.

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur	öre	för har	för ägofigur	öre			
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
Värderingsstämpel.																

Socken, hemman	Registrernummer	Mantal	Ägarens nummer	Ägare och ägobeskrivning
Hjartums mnen Torp Öftre	5 ³	avs.		<u>Johan Nymann.</u>
			1	äker, 0.20-0.25 m. mylla på lek. sand
			2	" " " " "
			3	" 0.8-1.2 m. torvjord " "
			4	" " " " "
			5	" 0.2-0.3 m. mylla på grus och lek. sand
			6	" " " " "
			7	avlopp
				<u>Summa</u>
" "	5 ¹	1/1		<u>Hemming Andersson.</u>
			8	betsm. ngt. torvj., 0.20-0.25 mylla på sand & grus
			9	avlopp
				<u>Summa</u>
Hagen Nedra	1 ²	3/8		<u>Karl & Astrid Olsson.</u>
			10	betsm.
			11	äker, 0.2-0.4 m. mylla på grus & lek. sand
			12	" " " " "
			13	" " " " "
			14	avlopp
				<u>Summa</u>
Gatufjord	1 ³	1/6		<u>Albin Anderssons storbhus</u>
			15	äker, 0.5-0.6 m. mylla på lek. sand
			16	" " " " "
			17	" 0.2-0.3 m. " på grus & lek "
			18	" " " " "
			19	betsm. 0.20 m. " " " "
			20	äker " " " "
			21	" 0.20-1.0 m. torvjord " " "
			22	betsm. ngt. trädbr. 1.0 m. torvj. " " "
				<u>Summa</u>

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur	öre	för har	för ägofigur	öre			
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
63.0								1050	661	50	1200	756	-	94	50	
33.0								1150	379	50	"	396	-	16	50	
43.0								850	365	50	1000	430	-	64	50	
110.0								700	770	-	"	1100	-	330	-	
68.0								600	408	-	1100	748	-	340	-	
59.0								700	413	-	"	649	-	236	-	
						15.0										
376.0						15.0		2997	50		4079	-	1081	50		
		39.0						550	214	50	700	273	-	58	50	
						11.5										
		39.0				11.5		214	50		273	-	58	50		
		02.0						500	10	-	600	12	-	2	-	
16.0								1050	168	-	1200	192	-	24	-	
45.0								1000	450	-	"	540	-	90	-	
70.0								950	665	-	"	840	-	175	-	
						12.0										
131.0	02.0					12.0		1293	-		1584	-	291	-		
29.0								1000	290	-	1300	371	-	87	-	
22.0								900	198	-	"	286	-	88	-	
22.0								800	176	-	1200	264	-	88	-	
25.0								650	162	50	"	300	-	137	50	
	07.5							500	37	50	600	45	-	7	50	
17.5								400	70	-	1000	175	-	105	-	
25.0								600	150	-	"	250	-	100	-	
	52.0							650	338	-	800	416	-	78	-	
140.5	59.5							1422	-		2113	-	691	-		

Socken, hemman	Registreringsnummer	Mantal	Ägarens nummer	Ägare och ägobeskrivning
Gategård	14	$\frac{1}{3}$		<u>Albet Olsson.</u>
			24	beton. gäst. bev. > 1. om. torvjord på lek. sand
- " -	14	$\frac{1}{3}$		<u>Albet Olsson.</u>
			25	odl. m., norr torvjord på lek. sand
			26	" , skogsboken, mylla " "
			27	äug " på "
			28	" boken, " " "
			29	" " " " "
			30	avlopp
			31	"
			32	"
				<u>Samman</u>
- " -	13	$\frac{1}{6}$		<u>Albin Anderssons Fekthus</u>
			33	äug boken, mylla på sand
			34	" " " " "
			35	avlopp
				<u>Samman</u>
Torp Ytter	5	$\frac{1}{1}$	23	<u>Henning Andersson. beton. turvig</u>
				<u>Sammandrag.</u>
Torp Ytter	5 ³	avs.	1-7	Johan Nymann
" "	5 ¹	$\frac{1}{1}$	8, 9	Henning Andersson.
Hagen Nedra	1 ²	$\frac{3}{8}$	10-14	Karl & Astrid Olsson.
Gategård	1 ³	$\frac{1}{6}$	15-22	Albin Anderssons stb.
"	1 ⁴	$\frac{1}{3}$	24	Albet Olsson.
				<u>Samman</u>

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
			93.0					650	604	50	800	744	-	139	50	
			63.0													
			48.0													
			45.5													
			14.0													
			41.0													
							11.0									
							01.5									
							04.0									
			211.5				16.5									
			10.5													
			01.5													
							02.5									
			12.0				02.5									
			14.5													
3	76.0						15.0	2997	50		4079	-	1081	50	47.82	
			39.0				11.5	214	50		273	-	58	50	2.59	
1	31.0		02.0				12.0	1293	-		1584	-	291	-	12.87	
1	40.5		59.5					1422	-		2113	-	691	-	30.55	
			93.0					604	50		744	-	139	50	6.17	
6	47.5	1	93.5				38.5	6531	50		8793	-	2261	50	100.00	

Torp Yttre den 6 december 1933.
 W. Karlsson Per Högman G. Högman

Ersättningslängd

vid företag avseende vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanen Torp Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjärtums socken, Göteborgs och Bohus län.

Hemman	Reg. nr.	Man- tal.	Ägare.	Ersättning för intrång.				Summa	
				3 m	å kr.	kr.	ö.	kr.	ö.
Torp Yttre	³ 5	avs.	Johan Nyman	740	0,30	222	-	222	00
" "	¹ 5	1/1	Henning Andersson	25	0,20	5	-	5	-
Hagen Nedra	² 1	3/8	Karl och Astrid Olsson	60	0,20	12	-		
				365	0,30	109	50	121	50
Gategård	³ 1	1/6	Albin Anderssons sterbh.	350	0,30	105	-		
				85	0,20	17	-	122	-
"	⁴ 1	1/3	Albert Olsson	25	0,20	5	-	5	-
S u m m a				1650				475	50

Torp Yttre den 6 december 1933.

W. H. H. H.

Kostnadsförslag

till vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanen Torp Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjärtums socken, Göteborgs och Bohus län.

Läge	Längd i me- ter	Arbete: grävning, upp- läggning; jordart m.m.	An- tal.	å kro- nor.	Kost- nad.		Summa kost- nad.	
					kr.	ö.	kr.	ö.
		<u>Avloppssträckan A-B.</u>						
0+50-0+70	20	Grus ö lera med sten och rötter kubm.	10	2,50	25	-		
0+70-1+50	80	Sand ö lera ngt.sten "	120	1,25	150	-		
1+50-2+50	100	" " enst. " "	220	0,90	198	-		
2+50-4	150	" " " "	400	0,70	280	-		
4 - 5	100	" " " "	370	0,70	259	-		
5 - 6+70	170	" ö grus med ngt. träd och rötter "	480	0,80	384	-		
6+70-7+28	58	Sand ö grus med träd och rötter "	50	1,50	75	-	1371	-
		För arbetets tillsyn, ofö- rutsedda utgifter m.m. till- lägges c:a 10 % av arbets- kostnaden					133	50
		Ersättning enligt särskild längd					475	50
		<u>S u m m a</u>					1980	-

Torp Yttre den 6 december 1933.

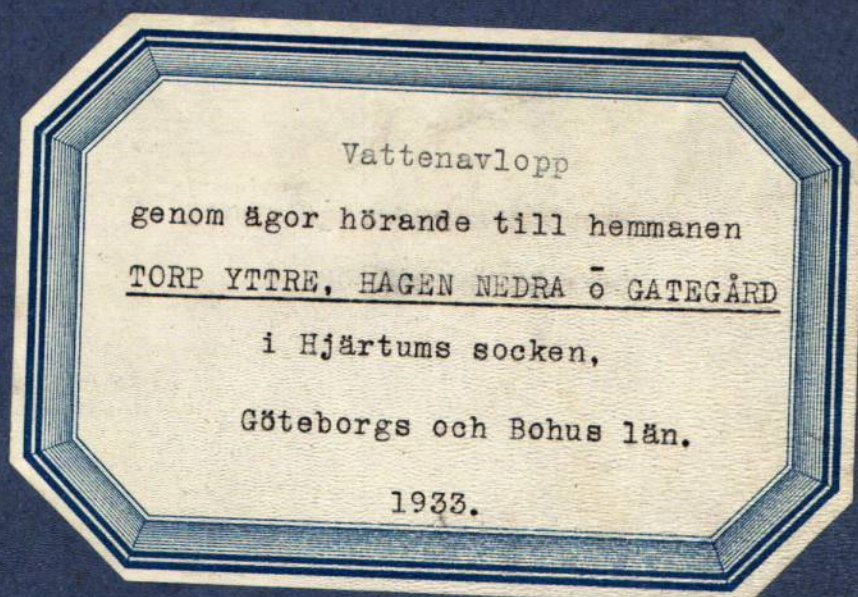
W. Carlsson

0 1*0212
P 3*1585

DIARIE Nr 12678

K. LANTBRUKSTYRELSEN

17 JUN. 1935

Avskrift:

Genom Kungl. Maj:ts nådiga brev den 5 april 1935 fastställd till efterrättelse vid arbetets utförande. Stockholm den 3 maj 1935.

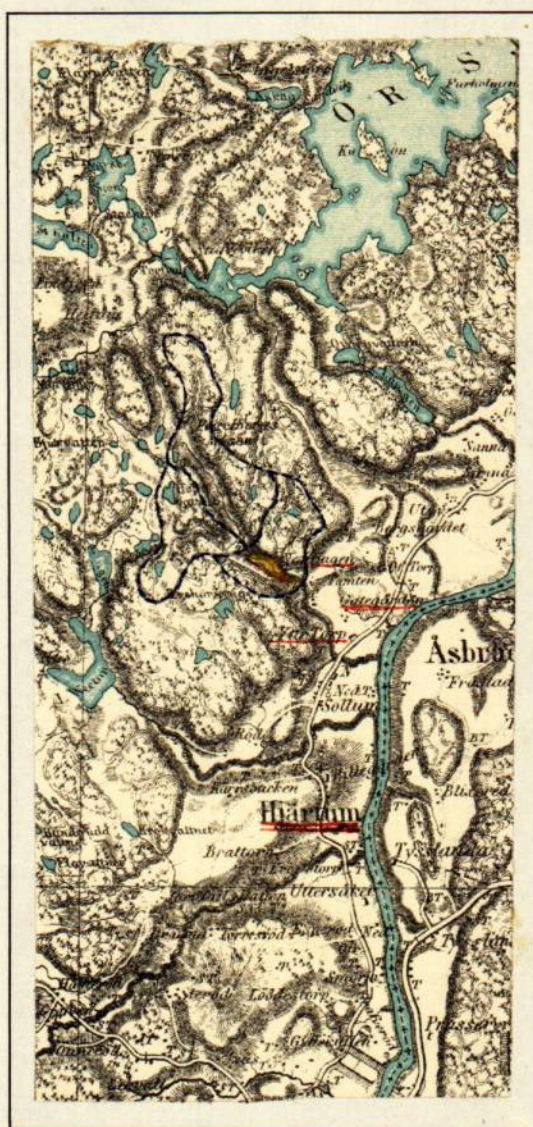
På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar:

Albert Smith.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

W. Karlsson

Översiktskarta.

Skala 1:100000.

Avskrift:

Betänkande

i fråga om vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanen Torp Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjærtums socken, Göteborgs och Bohus län, avgivet till frågan om företagets understödjande med statsmedel.

L ä g e: Nämnda hemmans ägor äro belägna mellan tre och fyra kilometer norr om Hjærtums kyrka samt omkring 8 kilometer norr om Lilla Edet, slutstationen å järnvägslinjen Alvhem-Lilla Edet. Å vidstående översiktskartan är det ungefärliga läget av det område, om vars torrläggning är fråga, utmärkt med gul färgläggning.

B e s k a f f e n h e t: Området ifråga brukas till övervägande del såsom åker, vilken dock lider av högt grundvatten till följe avloppets alltför små dimensioner. I västra delen av området finnes sankmark, som utnyttjas allenast till bete. Jordmånen utgöres såväl av 0,2-0,6 m. mylla på sand, grus och lera som av torvjord om 0,8-1,2 m. mäktighet.

A r e a l : Området innefattar 6,475 hektar åker och 1,935 hektar betesmark, tillhopa 8,41 hektar.

U n d e r s ö k n i n g m.m.: Vid syneförrättning enligt vattenlagen har undersökning av avlopp och mark ägt rum, förslag till avloppets förstoring uppgjorts, kostnaden beräknats, båtnaden uppskattats samt deltagningsskyldigheten reglerats. Mot det vid förrättningen meddelade utlåtandet har besvär ej anförts såsom bifogat diariibevis ger vid handen.

V a t t e n a v l e d n i n g: I nämnda utlåtande finnes nederbördsom-

råde och vattenföring angivna liksom ock med hänsyn härtill och markens torrlägningsbehov föreslagna dimensioner och lutningar, vilka även åskådliggöras av profil- och sektionsritningarne över avloppen.

B å t n a d: Den genom företagets utförande enligt föreliggande förslag uppkommande båtnaden för den i torrlägningshänseende berörda marken har skattats till ett värde av 2261 kronor 50 öre.

K o s t n a d: Kostnaden för avloppets vidgning och fördjupning jämte ersättning för intrång har beräknats till 1980:- kronor.

A r b e t s t i d: I det vid syneförrättningen meddelade utlåtandet har utsagts att arbetena böra vara bragta till slut vid 1935 års utgång.

S t a t s u n d e r s t ö d: Samtliga ägare till de fastigheter, vilka ingå i företaget, med undantag av ägaren till Torp Yttre 5¹ hava under-tecknat handling innefattande ansökning om bidrag och lån av statsmedel till bestridande av kostnaderna för företagets genomförande. Dessa kostnader, inberäknat utgifter för syneförrättning och för utredning om statsunderstöd, utgöra tillhopa 2284:06 kronor. Förhållandet mellan kostnad och båtnad d.v.s. $\frac{2184:06}{2261:50}$ blir lika med 1,01. Med detta relativtal och gängse norm vid beräkning av bidrag från statens avdikningsanslag skulle bidraget från nämnda anslag kunna utgöra 50 % av båtnaden eller i jämnat tal 1130:- kronor. Båtnaden för marken till lånesökandenas fastigheter har skattats till 2203:- kr. och skulle det ifrågasatta lånet från avdikningslånefonden kunna utgöra hälften av nämnda belopp eller i jämnat tal 1100:- kronor. Den omständigheten att utgifterna för förrättning och utredning komma kostnaderna för företaget

att med 22,56 kr. överskrida värdet av båtnaden kan icke vara av den betydelse att vare sig företags utförande eller dess understödjande med statsmedel därigenom äventyras. För ägaren till Torp Yttre 5³ är företaget av särskild vikt enär en avsevärd del av den till fastigheten ifråga hörande åkerarealen beröres av företaget.

H a n d l i n g a r m.m.: Betänkandet åtföljes av: Översiktskarta, kostnadssammandrag, diariibevis, förteckning över lånesökandena och deras fastigheter, avskrift av syneförrättningshandlingar i ett häfte, kopia av ritningar i ett blad samt arvodesräkningar.

Göteborg den 15 februari 1934.

C.B. Carlson,

Kostnadssammandrag.

1/ Vattenavledningen, enligt vid syneförrättningen		
verkställd beräkning	kronor	~~1980:-~~ 1955:- *
2/ Syneförrättningen, enligt räkning	"	253:86
3/ Utredningen om statsbidrag och lån, enligt räkning "		50:20
		<u>2259:06</u>
tillhopa "		~~2284:06~~

Göteborg den 15 februari 1934.

C.B. Carlson.

**) Ändringen riktagen av Kungl. Lantbruksstyrelsen.*

Vid arbetsplanens fastställande har kostnaden för företaget beräknats till 2259 kronor 6 öre, varav å lånesökandenas andel 2200 kronor 55 öre. Stockholm den 3 maj 1935.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar: Albert Smith.

Förteckning

Över fastigheter och deras ägare, till vilkas andel i kostnaderna för vattenavlopp genom ågor till hemmanen Torp Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjartums socken, Göteborgs och Bohus län, lån från statens avdömningslånefond sökes:

Torp Yttre	³ 5	avs.	ägare: Johan Nyman.
Hagen Nedra	² 1	3/8 mtl.	" : Karl och Astrid Olsson.
Gategård	³ 1	1/6 "	" : Albin Anderssons sterbhus.
"	⁴ 1	1/3 "	" : Albert Olsson.

Göteborg den 15 februari 1934.

C.B. Carlson.

Protokoll över sammanträde hållet i Torp den 24 januari 1934.

Då delägare i vattenavloppsföretaget hörande hemmanen Hagen nedra, Gategården och Torp Yttre kallats medelst kungörelse i kyrkan den 7 och 14 januari 1934 samt personlig delgivning till samtliga sakägare den 10 januari samma år, vilket godkännes av dem här närvarande, enligt följande

Kungörelse

Samtliga delägare i vattenavloppsföretaget hörande hemmanen Hagen nedra Gategården samt Torp Yttre kallas härmed till sammanträde hos Johan Nyman i Torp Yttre onsdagen den 24 januari 1934 kl. 5 e.m. dels för påskrift av handlingarna för ansökan av statens bidrag och låneansökan. dels av val till styrelse.

Enligt uppdrag.

Johan Nyman.

Närvarande vid detta sammanträde:

Johan Nyman, Torp Yttre ³ 5 ; Maria Olsson, enligt fullmakt för Karl Olsson frånvarande för sjukdomsskäl.

Fullmakt för Maria Olsson att föra undertecknads talan vid detta sammanträde och gillar dervid vad ombudet gör och låter.

Hagen, Hjärtum den 24 jan. 1934.

Karl Olsson.

Bevittnas: Axel Gustavsson, Hagen; Oskar Andersson, Tomten.

Närvarande: Astrid Olsson, ägare till 3/8 mtl. Hagen nedra ² 1

Kristina Andersson, " 1/6 " Gategården ³ 1, enligt

fullmakt för de övriga delägare i samma fastighet.

Albert Olsson, ägare till 1/3 mtl. Gategården 1.⁴

Till styrelse välj~~x~~es

Johan Nyman, Törp, Hjärtum, sakförare.

Astrid Olsson, Hagen, "

Oskar Andersson, Tomten, "

Styrelsen enas vid detta tillfälle att till Lantbruksingeniören
anhålla om hjälp till upprättande av kontrakt över företaget samt att
ansökningarna ställdes till densamme för godkännande så ock, att till
Johan Nyman giva i uppdrag att till Lantbruksingeniören skriftligt an-
hålla om råd och hjälp. Torp den 24 januari 1934.

Johan Nyman.

På en gång närvarande

Justeras

Axel Gustafsson, Hagen; Oskar Andersson, Tomten.

Fullmakt för Maria Olsson att för undertecknats talan vid detta sammanträde och gillar därvid vad ombudet gör och låter.

Hagen, Hjærtum den 24 jan. 1934.

Karl Olsson.

Bevittnas: Axel Gustafsson, Hagen; Oskar Andersson, Tomten.

Fullmakt

för Fru Kristina Andersson i Gategård att till bestridande av de kost-

nader, som belöpa på $\frac{1}{6}$ mantal Gategård 1³ för vattenavledningsföretaget i Torp Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjärtums socken söka såväl bidrag från statens avdikningsanslag som lån från avdikningslånefonden. Hagen Nedra per Hjärtum den

Karin Nilsson,

Roland Anderson,

Ingrid Anderson,

Ada Andersson,

Märta Andersson,

Torsten Andersson

Johan Andersson;

delägare i $\frac{1}{6}$ mant. Gategården.

John Carlsson, godeman för omyndiga och i Amerika vistande delägare i $\frac{1}{6}$ mant. Gategården.

Egenhändiga namnteckning bevittnas:

Axel Gustafsson, Hagen, Oskar Andersson, Tomten.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

P. Carlsson

Avskrift:

Protokoll vid syneförrättning i fråga om
vattenavlopp för torrläggning av mark hörande
till hemmanen Torp Yttre, Hagen Nedra och Gate-
gård i Hjærtums socken, Göteborgs och Bohus län.

§ 1.

Den 6 december 1933 i Torp Yttre.

Närvarande: lantbruksingeniören C.B. Carlson, förrättningsman;

Bror Hagman i Hjærtum och

Frits Olsson i Törresröd, godemän.

Johan Nyman, ägare till lägenheten Torp Yttre 5³, sökande till företaget
samt Maria Olsson i Hagen Nedra såsom ombud, enligt fullmakt, för:

Carl Olsson och Astrid Olsson, ägare till 3/8 mtl. Hagen Nedra;

Torsten Andersson, delägare i 1/6 mtl. Gategård jämval såsom ombud, enl.
fullmakt, för:

Kristina Andersson, delägare i 1/6 mtl. Gategård och för

Karin Nilsson

Roland Andersson

Ingrid Andersson " " " "

Ada Andersson samt

Märta Andersson

Albert Olsson, ägare till 1/3 mtl. Gategård.

§ 2.

Efter verkställda förundersökningar upprättade profil- och sektions-

ritningar över den avloppssträcka, om vars förstoring var fråga samt nivåkarta över den vattenbesvärade marken utmed samma sträcka företeddes.

Sökanden förklarade nu att han äskade avloppet vidgat och fördjupat i sådan utsträckning att trygghet mot översvämning för samt möjlighet till ändamålsenlig torrläggning av fälten till hans fastighet kunde ernås samt att ägarne till de fastigheter i Hagen Nedra, Gategård och Torp Yttre, vilkas mark kunde röna bättnad genom nämnda arbeten, måtte förpliktas deltaga i kostnaderna.

Maria Olsson i Hagen Nedra förmälte att sträckan utmed Hagens ägor varit föremål för uppgrävning för fyra år sedan samt att marken utmed denna sträcka för åtta å tio år tillbaka utlagts till betesmark och fortfarande vore avsedd att användas härtill. På grund av dessa omständigheter menade ombudet att en ytterligare förstoring av avloppet icke kunde lända Hagen Nedra till något stort gagn om än vidmakthållandet hade sin betydelse.

Torsten Andersson i Gategård var av den uppfattningen att företaget måste bliva till avsevärd bättnad för marken till den fastighet han representerade men önskade icke vara med om företaget, därest kostnaden överstege denna bättnad.

Albert Olsson i Gategård förmälte att marken till hans fastighet utgjordes av betes- och skogsmark till den del, den var belägen utmed avloppet ifråga samt att han för närvarande icke hade för avsikt att tillgodogöra sig marken för annat ändamål. Han hade därför inget nämn-

vårt intresse för avloppets uppgrävning och ingen tanke på att förena sig med sökanden.

Mark till avloppets vidgning utfäste sig närvarande sakägare och ombud att upplåta utan anspråk på ersättning. För intrång genom schaktningsmassornas uppläggande menades däremot ersättning böra beräknas och utgivas.

Avlopp och mark blevo föremål för besiktning och marken jämväl för undersökning och uppskattning. Under tiden härför tillstadeskom John Karlsson i Hjärtum Södra och uppgav sig vara förmyndare för delägare i Albin Anderssons sterbhus i Gategård samt även god man för utrikes vistandes delägare i samma sterbhus. Någon från Torsten Andersson i dennes egenskap av delägare och ombud för delägare i nämnda sterbhus avvikande mening i vad som förevarit yppades icke från Karlssons sida.

§ 2.

Efter slutförd undersökning vart förslag till avloppets förstoring uppgjort under förutsättning att sträckan över Albert Olssons fastighet jämväl kom till upptagande, enär marken utmed denna sträcka var för sin torrläggning även beroende av arbetena i avloppet nedanför nämnda fastighet. Båtnaden för marken utmed hela den sålunda till förstoring projekte-
rade sträckan vart ävenledes uträknad liksom ock kostnaden för arbetena med denna förstoring beräknad. Vid jämförelse av förhållandet mellan kostnaden för sträckan utmed och nedanför sökandens fastighet och båtnaden för marken invid denna sträcka med förhållandet mellan kostnaden för sträckan över Albert Olssons fastighet och båtnaden för marken utmed den-

na sträcka ådagalades att företagets utsträckning över ägorna till sist nämnda fastighet komme att medföra en ökad kostnad för torrläggning av marken till sökandens fastighet och till deras, vilkas ägor voro belägna invid sökandens på andra sidan om avloppet.

Med detta resultat för ägonen syntes företaget böra begränsas till sträckan från fallbrottet vid vägen över avloppet å ägor till Hagen Nedra upptill gränsen mellan fastigheterna i Torp Yttre med anslutning till det befintliga avloppet vid en punkt c:a 60 meter ovanför nämnda gräns. Något deltagande från ägarne till fastigheterna ovanför gränsen för annan mark än den, som låg omedelbart intill sökandens och denna motliggande fastighet och kunde direkt avvattnas till det förstörade avloppet, sattes icke längre ifråga.

§ 3.

Efter sålunda verkställd utredning vart utlåtande i ärendet meddelat.

Att förvara företaget rörande handlingar och ritningar utsågs sökanden Johan Nyman i Torp Yttre per Hjärtum.

Åt samme Nyman uppdrogs att i föreskriven ordning kalla delägarne till sammanträde för val av styrelse för företaget, varefter förrättningen förklarades avslutad. Dag som ovan

C. B. Carlson.

Bror Hagman

Frits Olsson.

Resolution.

Översändes till lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns norra del, som förordnas att i laga ordning verkställa i bilagda handling omförmäld förrättning; skolande bevis om detta förordnandes emottagande skyndsamt hit insändas.

Göteborg, i landskansliet, den 29 juni 1931.

Nils Björkman,

Birger Gillner.

Till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Göteborgs och Bohus län.

Undertecknad anhåller härmed vördsamt om förordnande för behörig förrättningsman att jämlikt bestämmelserna i 10 kap. vattenlagen verkställa syn för upptagande av avloppsdike genom och från vattenbesvärade ägor hörande till hemmanen Hagen, Gatugård och Torp i Hjärtums socken av Göteborgs och Bohus län. Torp pr Hjärtum den 8 juni 1931.

Johan Nyman, ägare till Torp Yttre.

Förutom förenämnda fastighet förmenas företaget beröra mark hörande

till: 3/8 mtl. Hagen Nedre med ägare Karl och Astrid Olsson.

Gatugård " " Kristina Andersson

3/8 " " " " Albert Olsson.

Torp " " Henning Andersson.

Kungörelse.

I avseende å företag med ändamål att medelst vidgning och fördjupning av vattenavlopp bereda torrläggning av mark hörande till hemmanen Hagen Nedre, Gategården och Torp Yttre i Hjærtums socken handlägges syneförrättning jämlikt 10 kap. vattenlagen vid sammanträde hos lantbrukaren Johan Nyman i Torp Yttre onsdagen den 6 december 1933 kl. 10 f.m., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan. Göteborg den 14 november 1933. C.B. Carlson.
Lantbruksingeniör.

Kungörelsen utsänd till Pastorsämbetet i Hjærtums församling den 14 november samt införd i Handelstidningens Veckoblad den 21 november, varjämte underrättelse om tid och plats för sammanträdet avlämnats å posten den 20 november 1933 till:

Lantbrukaren Karl Olsson,	Hagen Nedre,	<u>Hjærtum.</u>
Fr. Astrid Olsson,	" "	"
Fru Kristina Andersson,	Gategården,	"
Fru Anna Gustavsson,	"	"
Fru Karin Nilsson,	Arendal,	<u>Göteborg.</u>
Herr Roland Andersson,	Lorensberg,	"
Fr. Ingrid Andersson,	Engelbrektsgatan 37,	"
Fr. Ada Andersson,	Södra Allégatan 2 a,	"
Herr Torsten Andersson,	Gategården,	<u>Hjærtum.</u>
Herr Johan Andersson,	Sollum,	"

Lantbrukaren Albert Olsson, Gategården, Hjärtum.

" Henning Andersson, Torp Yttre, "

Herr Karl Nyman, " "

samt den 25 november till Ada Andersson, Gategården, "

betygar: C.B. Carlson.

Fullmakt

för Ankefru Maria Olsson att vid detta sammanträde utföra vår talan
och gillar vi vad ombudet dervid gör och låter.

Hagen, Hjärtum den 6/12 -33.

Carl Olsson, Astrid Olsson, Agare af 3/8 mtl. Hagen Nedra.

Bevittnas: Axel Gustafsson, Hagen; Nikolina Gustafsson, Hagen.

Min son Torsten Andersson befullmäktigas härigenom av den 6 de
vid syneförrättning angående vidgning och fördjupning av vattenavlopp
min talan föra och min rätt bevaka samt ävenledes i mitt ställe bevaka
de mina barns rätt, vilka den 1 dennes lämnat mig fullmakt härtill.

Gategården, Hjärtum den 5 dec. 1933.

Kristina Andersson.

Bevittnas av: Ruth Olsson, Albert Olsson.

Fullmakt

Fru Kristina Andersson medgives härmed rätt att å syneförrättning
vid sammanträde den 6 dec. 1933 föra vår talan. Göteborg den 1 dec.1933.

Karin Nilsson, Ingrid Andersson, Märta Andersson, Roland Andersson,
Ada Andersson.

Intygas härmed: Emil Gustafsson, Gösta Olausson.

Utlåtande

ifråga om vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanen
Torp Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjærtums socken, Göteborgs och
Bohus län.

Vattenavloppet ifråga, en mindre bäck, rinner fram i sydostlig rikt-
ning genom ägorna till förenämnda hemman och vidare i samma riktning till
Göta Älv med utfall i denna omkring 1,5 kilometer norr om Hjærtums kyr-
ka. Avloppet hör alltså till Vänern-Göta Älvs vattensystem nr 108 sektion-
en 2 huvudälven.

Vid utträdet ur det av vatten besvärade området är i bäcken ett fall-
brott å ägorna till Hagen nedra, vid vilket stup arbetena med den för-
storing, som tarvas för att möjliggöra en ändamålsenlig torrläggning av
marken till sökandens fastighet, måste begynna. Det område, från vilket
vatten tillrinner avloppet vid denna punkt, utgör omkring 4,- kvadrat-
kilometer, och kan tillrinningen vid flödestillfällen skattas till 1,0
kubm. och medelvattenmängden till 0,06 kubm. i sekunden, svarande mot
en avrinning av 250 resp. 15 liter i sekunden från varje kvadratkilome-
ter av området i medeltal.

Med beaktande av dessa avrinningstal, av förekommande lutningsför-

hållanden och jordarter samt av sökandens krav på torrläggning av marken till hans fastighet har förslag till avloppets vidgning och fördjupning uppgjorts. Detta förslag innebär en bottenlutning av minst 1,0:1000, en bottenbredd av 0,50 m. och en släntlutning av 1:1,5 samt ett efter inträdande medelvattenstånd och torrlägningsbehovet avpassat djup. I ett efter detta förslag förstorat avlopp har flodvattenmängden beräknats kunna avrinna vid vattendjup icke överstigande 0,9 m. och medelvattenmängden vid vattendjup mellan 0,25 och 0,20 meter. Detta sistnämnda vattenstånd medger en täckdikning av fälten utmed avloppet till 1,1 å 1,2 meters djup.

Bron för vägen över avloppet vid stupets början å Agor till Hagen Nedra utgör i befintligt skick intet hinder av betydelse för vattenavledningen i planerad omfattning.

Å den över avdikningsområdet upprättade nivåkartan är avloppets läge utmärkt med tvänne jämnlöpande röda linjer samt betecknat: begynnelsepunkten med A och slutpunkten med B.

Den mark, som i torrlägningshänseende röner åtnädd genom avloppets förstoring har uppskattas i den ordning, varom stadgas i 10 kap. 60 § vattenlagen och resultatet av denna uppskattning införts i en detta utlåtande bifogad längd, vilken upptager markens värde såväl före som efter företaget som ock dess åtnäddsvärde. Skäl till hänförande av marken till

särskilda avdelningar för jämkning av deltagandet i kostnaden för företaget finnas ej utan har varje ägare till fastighet, till vilken hör mark, som röner båtnad genom företaget, att deltaga i kostnaden för detta i förhållande till värdet av båtnaden, sådan denna uträknats i förenämnda längd. I denna längd finnes deltagningsskyldigheten enligt nämnda grund jämväl uttryckt medelst procenttal.

Till kostnad för företaget räknas schaktningskostnad samt ersättning för intrång.

För upplåtelse av mark till avloppets vidgning gäldas ingen ersättning sedan fastighetsägarne utfäst sig att upplåta mark för nämnda ändamål utan anspråk. För intrång genom schaktningsmassornas uppläggande gives ersättning med ett såsom skäligt ansett belopp av 0,30 kronor för varje till uppschaktning kommande kubikmeter jord och sten, som uppläggas på mark, hävdad såsom åker och med 0,20 kronor pr kubm. för uppläggning på annan mark. De efter dessa grunder uträknade ersättningsbeloppen äro införda i en särskild längd, bifogad detta utlåtande och tillgodoräknas delägarne vid kostnadernas slutliga fördelning.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga femten kronor och skall förty ej erläggas.

Kostnaden för syneförrättningen gäldas av delägarne i förhållande till deras andel i kostnaden för företaget men förskjutes, om så erfordras, av sökanden.

Beträffande underhållet av avloppet bestrides detta efter samma grund, som ovan bestämts för deltagandet i kostnaden för avloppets förstoring.

I fråga om företaget bestämmes jämlikt 10:62 vattenlagen:

att företaget, innefattande vidgning och fördjupning av avloppssträckan A-B, skall utföras i överensstämmelse med det förslag, varom avhandlas i detta utlåtande;

att uppsciktad jord och sten samt upptagna stubbar och trån skola läggas minst en meter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa icke skarpare än 1:1;

att öppningar med lutning 1:1 anordnas i upplagda jordsträngar vid svackor i markytan och i övrigt på minst var 40:de meter, på det att dagvatten från angränsande terräng må fritt kunna nedrinna i avloppet;

att tillstötande diken ej igenfyllas med jord eller sten;

att tilläventyrs inträffande ras oförtövat avhjälpas och nödiga förstärkningsåtgärder vidtagas, där sådana påfordras;

att, där avlopp framgår i eller utmed ägo gräns, upptagandet sker på sätt att avloppets mittellinje sammanfaller med ägo gränsen och uppläggningsförsiggår åt den sida, varifrån jorden tagits;

att arbetena böra överlämnas till utförande åt därför skickad person, med vilken kontrakt om utförandet enligt bestämmelserna i detta utlåtande bör upprättas;

att vid framtida rensningar samma förfaringssätt bör vinna tillämpning;

att arbetena må begynna omedelbart efter det detta utlåtande vunnit
läga kraft samt böra vara bragta till slut senast vid 1935 års utgång
och efter färdigställandet avses av lantbruksingeniör; samt
att schaktningsmassorna böra vara undanförda senast fem år efter det
vattenavledningsarbetena fullbordats, svarande var och en fastighets-
ägare för bortförandet å egen mark samt
att åverkan genom betande kreatur avhjälpes av vederbörande fastighets-
ägare och på hans bekostnad.

Därest talan mot förrättningen eller detta utlåtande finnes påkal-
lad, må denna talan föras vid Västerbygdens Vattendomstol, till vilken
besvären för att komma under prövning skola vara ingivna inom sextio
dagar från nedanskrivna dag.

Torp Yttre den 6 december 1933.

C.B. Carlson.

Bror Hagman,

Frits Olsson.

Socken, hemman	Registreringsnummer	Mantal	Ägofigurs nummer	Ägare och ägobeskrivning
<u>Hjärtums socken.</u>				
Torp Yttre	3 5	avs.		<u>Johan Nyman.</u> 1 åker, 0,20-0,25m. mylla på lerh. sand 2 " " " " " 3 " 0,8-1,2m. torvjord " " 4 " " " " " 5 " 0,2-0,3m. mylla på grus ö lerh. sand 6 " " " " " 7 avlopp Summa
" "	1 5	1/1		<u>Henning Andersson.</u> 8 betesm. ngt. tuvig 0,2-0,25m. mylla på sand och grus 9 avlopp Summa
Hagen Nedra	2 1	3/8		<u>Karl och Astrid Olsson.</u> 10 betesmark 11 åker, 0,2-0,4m. mylla på grus ö lerh. sand 12 " " " " " 13 " " " " " 14 avlopp Summa
Gategård	3 1	1/6		<u>Albin Anderssons sterbhus.</u> 15 åker, 0,5-0,6m. mylla på lerh. sand 16 " " " " " 17 " 0,2-0,3m. " grus " " 18 " " " " " 19 betesmark, 0,20m. " " " " 20 åker, " " " " " 21 " 0,20-1,0 m. torvj. " " 22 betesm. ngt. trädbev. 1,0 m. torvj. på grus och lerh. sand Summa

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	63,0							1050	661	50	1200	756	-	94	50	
	33,0							1150	379	50	"	396	-	16	50	
	43,0							850	365	50	1000	430	-	64	50	
1	10,0							700	770	-	"	1100	-	330	-	
	68,0							600	408	-	1100	748	-	340	-	
	59,0							700	413	-	"	649	-	236	-	
							15,0									
3	76,0						15,0		2997	50		4079	-	1081	50	
			39,0					550	214	50	700	273	-	58	50	
							11,5									
			39,0				11,5		214	50		273	-	58	50	
			02,0					500	10	-	600	12	-	2	-	
	16,0							1050	168	-	1200	192	-	24	-	
	45,0							1000	450	-	"	540	-	90	-	
	70,0							950	665	-	"	840	-	175	-	
							12,0									
1	31,0		02,0				12,0		1293	-		1584	-	291	-	
	29,0							1000	290	-	1300	377	-	87	-	
	22,0							900	198	-	"	286	-	88	-	
	22,0							800	176	-	1200	264	-	88	-	
	25,0							650	162	50	"	300	-	137	50	
			07,5					500	37	50	600	45	-	7	50	
	17,5							400	70	-	1000	175	-	105	-	
	25,0							600	150	-	"	250	-	100	-	
			52,0					650	338	-	800	416	-	78	-	
1	40,5		59,5						1422	-		2113	-	691	-	

Socken, hemman	Registreringsnummer	Mantal	Ägofigures nummer	Ägare och ägobeskrivning
Gategård	⁴ 1	1/3	24	<u>Albert Olsson.</u> betesmark, glest bev. 1,0 m. torvj. på lerh. sand
				<u>S a m m a n d r a g.</u>
Torp Yttre	³ 5	avs.	1-7	Johan Nyman
" "	¹ 5	1/1	8,9	Henning Andersson
Hagen Nedra	² 1	3/8	10-14	Karl och Astrid Olsson
Gategård	³ 1	1/6	15-22	Albin Anderssons sterbhus
"	⁴ 1	1/3	24	Albert Olsson
				S u m m a

Areal								Värde						Båtnadsvärde *		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
			93,0					650	604	50	800	744	-	139	50	
3	76,0						15,0		2997	50		4079	-	1081	50	47,82
			39,0				11,5		214	50		273	-	58	50	2,59
1	31,0		02,0				12,0		1293	-		1584	-	291	-	12,87
1	40,5		59,5						1422	-		2113	-	691	-	30,55
			93,0						604	50		744	-	139	50	6,17
6	47,5	1	93,5				38,5		6531	50		8793	-	2261	50	100,00

Torp Yttre den 6 december 1933.

C.B. Carlson,

Bror Hagman,

Frits Olsson.

Ersättningslängd

vid företag avseende vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanen Torp Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjartums socken, Göteborgs och Bohus län.

Hemman	Reg. nr.	Man- tal.	Ägare.	Ersättning för intrång.				Summa	
				3 m	å kr.	kr.	ö.	kr.	ö.
Torp Yttre	3 5	avs.	Johan Nyman	740	0,30	222	-	222	00
" "	1 5	1/1	Henning Andersson	25	0,20	5	-	5	-
Hagen Nedra	2 1	3/8	Karl och Astrid Olsson	60	0,20	12	-		
				365	0,30	109	50	121	50
Gategård	3 1	1/6	Albin Anderssons sterbh.	350	0,30	105	-		
				85	0,20	17	-	122	-
"	4 1	1/3	Albert Olsson	25	0,20	5	-	5	-
S u m m a				1650				475	50

Torp Yttre den 6 december 1933.

C.B. Carlsson.

Kostnadsförelag

till vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanen Torp
Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjærtums socken, Göteborgs och Bohus
län.

Läge	Längd i me- ter	Arbete: grävning, upplä- ggning; jordart m.m.	An- tal.	å kro- nor.	Kost- nad.		Summa kost- nad.	
					kr.	ö.	kr.	ö.
		<u>Avloppesträcken A-B.</u>						
0+50-0+70	20	Grus ö lera med sten och rötter kubm.	10	2.50	25	-		
0+70-1+50	80	Sand ö lera ngt.sten "	120	1.25	150	-		
1+50-2+50	100	" " enst. " "	220	0.90	198	-		
2+50-4	150	" " " "	400	0.70	280	-		
4 - 5	100	" " " "	370	0.70	259	-		
5 - 6+70	170	" ö grus med ngt. träd och rötter "	480	0.80	384	-		
6+70-7+28	58	Sand ö grus med träd och rötter "	50	1.50	75	-	1371	-
		För arbetets tillsyn, ofö- rutsedda utgifter m.m. till- lägges c:a 10 % av arbets- kostnaden					133	50
		Ersättning enligt särskild längd					475	50
		<u>S u m m a</u>					1980	-

Torp Yttre den 6 december 1933.

C.B. Carlson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Carlson

215/35

DIARIE Nr 12679
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
17 JUN. 1935

Att entreprenadskontrakt rörande
avdiktningens företaget i Torps yttre
Gategård samt Hagen nedre under
tecknades den 18 maj 1935, varpå
arbetet påbörjades den 27 samma
månad, och har intill denna
dag pådiggjörts till avlopps-
sträckan 2 x 20.

Som härmed intygas.
Torps yttre den 7 juni 1935

Abri Andersson.
Stämman.

O. Hognan
komm. ordf.

5/4 35

Förteckning

Över fastigheter och deras ägare, till vilkas anpart i kostnaderna för vattenavlopp genom ägor till hemmanen Torp Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjærtums socken, Göteborgs och Bohus län, lån från statens avdikningslånefond sökes:

Torp Yttre	✓ ³ 5	.	avs.	ägare: Johan Nyman.
Hagen Nedra	✓ ² 1	.	3/8 mtl.	" : Karl och Astrid Olsson.
Gategård	✓ ³ 1		1/6 "	" : Albin Anderssons sterbhus.
"	✓ ⁴ 1		1/3 "	" : Albert Olsson.

Göteborg den 15 februari 1934.

hall
m.

Carlsson

1935 den 9 juli

Uppgift jämlikt stadgandet i 1 §, 1 stycket, av lag om kronans förmånsrätt för avdikningslån den 14 juni 1929 (nr 164).

Företagets namn: Torrläggning av mark till hemmanen Torp Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjærtums socken av Göteborgs och Bohus län.

Lån 1.100 kronor från statens avdikningslånefond enligt Kungl.Maj:ts beslut den 5 april 1935.

Lånet har beviljats för nedanstående, i utredningen angående detsamma upptagna fastigheter.

Socken, by och hemman	Mantal	Register- nummer	Ägare
<u>Hjærtums socken.</u>			
Torp Yttre	avs.	5 ³	Johan Nyman
Hagen Nedra	3/8	1 ²	Karl och Astrid Oleson
Gategård	1/6	1 ³	Albin Anderssons sterbhus
"	1/3	1 ⁴	Albert Oleson

Stockholm den 9 juni 1935.

På Kungl.Lantbruksstyrelsens vägnar

Hjalmar Forsman

215/35

DIARIE Nr 27621
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
10 DEC. 1935

Godkänt den

14 december 1935

Bevis

Över verkställd avsyning av arbetena för torrlägningsföretaget i Torp Yttre, Hagen Nedra och Gategård i Hjärtums socken, Göteborgs och Bohus län.

Planen fastställd den 5 april 1935.

Statsunderstöd: lån från avdikningslånefonden 1100:- kronor,

bidrag från avdikningsanslaget 1120:- kronor.

Kontrakt antaget den 9 juli 1935.

Arbetstid till den 1 september 1936.

Vid den 30 november 1935 av undertecknad verkställd avsyning av arbetena för företaget ifråga befunnos dessa arbeten utförda i god överensstämmelse med planen och förordas för den skull till godkännande.

Göteborg den 2 december 1935.

W. Karlson.

215
35

Torp yttre den 7/9 1935

DIARIE Nr 19619
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
10 SEP. 1935

Till Höggliga Lantbruksstyrelsen

Härmed får jag vördsamt
anmäla om ytterligare utbetalning
av stats understöd för forsläggning
företaget hörande till Torp yttre
Hagen nedre och Gulegården i Hjörtum
socken. Arbetet är nu färdigställt
till punkt 5+50 i avloppsträkan

Andel av beräknad kostnad för
sträkan 0-5+50

Torp som ovan

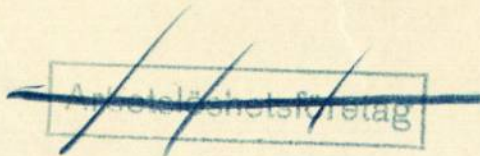
Arbetskostnad + 10 %	= 1170:- kr. i styrelsens vägnar
födersättning, hela	= 475:50 - " - Johan Nyman
Förädlingskostn. hela	= 304:06 - " - 1949.56

Tygen brobyggand migar i företaget.

De ovan nämnda arbeten är utförda till
punkt 5+50, enligt besikt. i arbetsplanen
av invånande och även förut
arbetsprofilen enligt hämnad från lagaren.

Torp och Hjörtum den 7 Sept 1935.

Abel Andersson. Ben Hergman
Näringsman. Nämndeman

P. M.

D. Nr
19619/35.

för utbetalande av statsunderstöd.

Företag: Torrläggning av mark till hemmanen Torp Yttre, Hagen
Nedra och Gategård i Hjärtums socken av

Göteborgs och Bohus län

Arb. plan: 5/4 1935

Kontrakt: 9/7 1935

Fullbordas: 1/9 1936

Lån: 1.100 kronor

Statsbidrag: 1.120 kronor

Beräkn. kostnad: 2.259:06 kronor

Tillstyrkt utbet. d. 9/7 1935 av lån: 400 kr.

av statsbidrag: 400 kr.

Utfört arbete enligt privat intyg den / 19

1949.56 kr. = c:a 86 %.

0.60 · 1100 = 700
400
300

Ordf. i arb. styrelsen } Lantbrukaren Johan Nyman,
Enda intressent } Torp Yttre, Hjärtum.

Rekv. bifogad

av lån 300 kr.

Tillstyrkes till utbetalning

av statsbidrag 300 kr.

Stockholm den 4 / 10 1935